

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR

Svenska kyrkan
Engelbrekts församling

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Eva Victor

Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

Annelie Lowén

Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna
församlingsinstruktion att gälla till och med "Klicka här och skriv datum"

”

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

”

På domkapitlets vägnar

Eva Brunne

Biskop

Regler för församlingens/pastoratets verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firar församlingen/pastoratet huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap 3 och 5 § § KO och 37 kap 3 § p 1 KO)

☒ Ja

☐ Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

Observera att det inte längre är möjligt att i församlingsinstruktionen besluta om generella undantag från kraven på huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag, men för ett enskilt tillfälle kan domkapitlet fatta beslut om avvikelse.

Frekvens av huvudgudstjänster i pastoratets församlingar (för ett pastorat ska domkapitlet i församlingsinstruktionen besluta vad som ska gälla beträffande huvudgudstjänster i församlingarna).

Eventuell kommentar (förslag om minskning jämfört med innevarande ordning ska motiveras):

"Klicka här och skriv text"

Firar församlingen/pastoratet regelbundet gemensamma gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

☒ Ja

☐ Nej

Om ja – kommentera:

Inom kontraktet firas gemensam gudstjänst på Kristi Himmelfärdsdag och midsommardagen

Firar församlingen/pastoratet huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund? (17 kap 7 § KO)

☒ Ja

☐ Nej

Om ja – i vilken utsträckning?

På pingstdagen firar församlingen en gemensam huvudgudstjänst tillsammans med de övriga församlingarna i kontraktet samt de frikyrkliga församlingarna

Används någon annan ordning än Den svenska kyrkohandboken i huvudgudstjänsten?

(17 kap 4 § och 18 kap 6 § KO)

☐ Ja

☒ Nej

Om ja – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

Handwritten signature in blue ink.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling/pastorat minst 24 gånger under ett kyrkoår.

Sker så i er församling/pastorat?

- ☒ Ja
☐ Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst "Ange antal" komministertjänst/er i församlingen/pastoratet.

5 komministrar i församlingen

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

- ☒ Organist
☐ Kantor

BARNKONSEKVENSANALYS

Enligt kyrkomötesbeslut ska en Barnkonsekvensanalys ske vid församlingens/pastoratets alla övergripande, strategiska beslut.

Har församlingen/pastoratet gjort en barnkonsekvensanalys på församlingsinstruktionen?

- ☒ Ja
☐ Nej

Om nej – kommentera:

"Klicka här och skriv text"

Observera att underlag för beredningen av barnkonsekvensanalysen ska finnas tillgänglig hos församlingen/pastoratet.

FÖRSAMLINGENS/PASTORATETS

VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

Redovisa kort församlingens/pastoratets verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen/pastoratet ska kunna göra sin grundläggande uppgift:

Församlingen har gjort bedömningen att det för tillfället inte behövs andra språk än svenska för att kunna utföra den grundläggande uppgiften

KONFIRMANDHANDLINGSPLAN

(gärna involverat i handlingsplan för dopuppföljning 0 – 18 år)

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för konfirmandarbetet finnas.

Finns denna? ja

- ☒ Ja Handlingsplan bifogas

AL
 EV

☐ Nej

Om nej – kommentera:

OMVÄRLDSBESKRIVNING – ANALYS – DET PASTORALA PROGRAMMET

Skriv **max sex sidor** som inleds med en omvärldsbeskrivning och analys som ska utmynna i ett pastoralt program som visar hur de fyra dimensionerna; gudstjänst, undervisning, mission och diakoni interagerar med varandra.

Se Instruktion för arbetet med församlingsinstruktionerna i Stockholms stift.

Inledning och vision

Denna församlingsinstruktion för Engelbrekts församling syftar till att klargöra vad som är det gemensamma uppdraget och målet för församlingen. I och med att församlingens arbete påverkar och berör mer än 14 200 medlemmar (och många fler blir det under de kommande åren pga av en stor inflyttning i Norra Djurgårdsstaden) har vi ett stort ansvar att ständigt utveckla och förnya den verksamhet som speglar detta uppdrag. Som del av den världsvida kyrkan har vi gemensamt uppdraget och visionen att göra Kristus synlig i allt det vi gör. Hur detta uppdrag och hur vår vision ska förverkligas i Engelbrekts församling behöver vi ständigt fundera över. Det gör vi genom att reflektera över hur vi är och bör vara kyrka i vår tid, på den plats vi befinner oss. Församlingsinstruktionen önskar vara ett redskap och ett framtidsytande strategiskt dokument för anställda och medlemmar till att hjälpa oss hitta den riktning som svarar an till detta uppdrag och mål.

Omvärldsbeskrivning

Engelbrekts församling är en av tre församlingar på Östermalm och den till ytan största. Den bildar på kartan en triangel med norra spetsen vid Ålkistan, östra spetsen mot Värtahamnen och den södra i city, vid Stureplan. Gränsen mot Oscars församling följer Tegeluddsvägen och Lidingövägen. Mot Hedvig Eleonora församling går gränsen vid Brahegatan och mot Johannes församling och Norrmalm utmed Birger Jarlsgatan. Församlingen består av stadsdelarna Engelbrekts kyrka, Hjorthagen/Värtahamnen, Universitetet/Ekhagen samt Tekniska högskolan.

Den norra delen av församlingen består till stor del av grönområden som tillsammans utgör Kungliga Nationalstadsparken; Lill-Jansskogen, Stora Skuggan, Brunnsviken, Ekhagen, Lappkärrsberget. I söder gränsar församlingen mot citykärnan med sitt stora utbud av kultur, konsumtion, restauranger och sevärdheter.

I församlingen finns två kyrkor; Engelbrektskyrkan som invigdes 1914 och Hjorthagskyrkan som invigdes 1909. Båda kyrkorna rymmer stort kulturhistoriskt värde som några av landets främsta arkitektoniska uttryck för respektive konsthistoriska period – nationalromantik och jugend.

AK
60

Engelbrekts församling är en av de snabbaste växande församlingarna i Stockholms stad. Här är en helt ny stadsdel under uppförande med 6 000 planerade bostäder. Befolkningsökningen är under den kommande tioårsperioden beräknad till ungefärligen 10-15 000 personer. I början av 2016 hade församlingen omkring 26 000 invånare av vilka drygt 14 000 personer var tillhöriga Svenska Kyrkan.

Utöver de bofasta hyser församlingen en av landets största vistelseförsamlingar. Dagligen reser omkring 40 000 personer in i församlingen för arbete och studier. Till de största arbetsplatserna räknas Stockholms Universitet och Kungliga Tekniska Högskolans (KTH) campusområden. Dessa båda campus rymmer ytterligare fem högskolor; Dans- och cirkushögskolan, Försvarshögskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH), Operahögskolan samt Sophiahemmet högskola. Utanför campus ligger Ericastiftelsen. Det totala antalet inskrivna studenter vid dessa högskolor var 2015 drygt 52 000. Antalet anställda var drygt 9 000 personer.

Av de tre Östermalmsförsamlingarna bor flest andel invånare i arbetsför ålder, 25-64 år, samt högst andel unga vuxna, 20-24 år, i Engelbrekts församling. Totalt utgör dessa 69% av de boende. Åldersgruppen 65-90+ är minst jämfört med Oscars och Hedvig Eleonora församlingar. Den väntade befolkningsökningen kommer procentuellt att öka mest i åldern 0-15 år. Utmärkande är stadsdelarna Universitetet/Ekhamnen och Tekniska högskolan där det idag finns 2900 studentbostäder, vilket innebär att 10% av de i församlingen boende är studenter. Flertalet av dem är troligen inte skrivna på bostadsadressen, vilket medför att de inte syns i medlemsstatistiken. Av dessa studentbostäder är fler än 2400 enkelrum eller rum i korridor, dvs ensamhushåll. Ytterligare 500 studentbostäder är under uppförande i Norra Djurgårdsstaden, samt 900 som är planerade i Albano-området.

Utbildningsnivån i Engelbrekts församling är hög med flest antal invånare med eftergymnasial utbildning jämfört med de övriga Östermalmsförsamlingarna. Inkomstskillnaderna är större i Engelbrekts församling än i de andra två Östermalmsförsamlingarna med högst inkomster i området Engelbrekts kyrka och lägst i områdena Universitetet och Tekniska högskolan där studenter och unga familjer bor. Av församlingarna på Östermalm har Engelbrekt flest antal utrikes födda boende, drygt 6 500 personer. Det är dels studenter, dels ambassadpersonal samt personer anställda inom olika internationella företag med placering i Sverige. Majoriteten kommer ursprungligen från Asien och EU utom Norden. Arbetslösheten är låg, också bland de utrikes födda. Merparten av de boende arbetar inom företagstjänster, vård, omsorg och utbildning. Det är även dessa sektorer som för den stora dagbefolkningen till vår församling.

I församlingen är även beläget Sophiahemmet sjukhus, Stockholms stadion, Östermalms IP, Kungliga biblioteket, Naturhistoriska riksmuseet och ett flertal ambassader.

Antalet förskolor är för närvarande 19 varav fem öppnats under perioden 2014-16. Enligt stadsbyggnadskontoret beräknas behovet till ytterligare 75 platser inom kommande treårsperiod. Grundskolorna i församlingen uppgår till fem och ytterligare en skola för 850-900 elever är planerad att stå klar höstterminen 2019. Av de fem grundskolorna har tre

AK
G

specialinriktningar och tar emot elever från hela Stockholmsområdet – Tyska skolan, Engelska skolan norr och Almaskolan med idrottsprofil. Därtill kommer de två kommunala grundskolorna – Engelbrektsskolan och Hjorthagens skola. Två gymnasieskolor med elever från hela stor-Stockholm finns i vårt område – Tyska skolans gymnasium och Viktor Rydbergs gymnasium vid Jarlaplan.

I vår församling finns en mödravårdscentral men ingen barnavårdscentral. Nära samarbete finns idag med BVC på Riddargatan i Hedvig Eleonora församling. Sophiahemmet sjukhus samt Specialistklinikerna i Storängsbotten tar emot dagpatienter i öppenvård. Således finns ingen sjukvård med ineliggande patienter.

Äldre- och omsorgsboende finns i Hjorthagen på Dianagården med 48 lägenheter. På Katrumpstullen finns 97 lägenheter och på BraHem 64 lägenheter. Utöver dessa finns i församlingen fyra seniorboenden för 55+. Stödboende för kvinnor och män med missbruksproblematik finns på Lönne med 55 lägenheter.

Inom församlingsgränserna finns en rad olika kristna samfund. Äldst av de befintliga kyrkorna i Stockholm är den Rysk-ortodoxa kyrkan på Birger Jarlsgatan grundad 1617. Därutöver finns den Grekisk-ortodoxa kyrkan, Franska reformerta kyrkan och Korskyrkan tillhörig Evangeliska frikyrkan. Sedan länge har skolkyrkan och Universitetskyrkan ett etablerat samarbete med Immanuelskyrkans församling (tillhörig Equmeniakyrkan) som gränsar till vår församling. På campusområdena finns böne- och meditationsrum som framförallt nyttjas av muslimska trosbekännare.

Av de boende i församlingen är 54% tillhöriga Svenska Kyrkan. Trots ett ökat antal utträden är prognosen att medlemstalet kommer fortsätta ligga runt 50%. Dopfrekvensen var 2015 närmare 62% av antalet födda med minst en tillhörig förälder. Av alla födda i församlingen döptes 45%. Antalet konfirmerade 15-åringar uppgick 2015 till 33%.

Omvärldsbeskrivningen visar, trots antalet aktiva utträden runt 1%, att befolkningstillväxten och inflyttningen medför att församlingens medlemstal ökar. Detta innebär att kommande femårsperiod genererar en fortsatt god och stabil ekonomi.

Omvärldsanalys

Av omvärldsbeskrivningen kan vi se att församlingen just nu är inne i en expansiv tid. Det är stor inflyttning, framförallt av barnfamiljer. Antalet äldre är i nedåtgående, antalet barn, unga och unga vuxna ökar. Därtill ökar dagbefolkningen genom att nya arbetsplatser skapas i följd av nybyggnationen och högskolans expansion. I det stora antalet studentboenden finns många unga vuxna som för första gången bor i eget boende. Flera kommer från andra städer och andra länder på kortare eller längre tid. Här kan vi förmoda att det kan förekomma stor ensamhet, talas många språk och utövas flera kulturer och religioner.

Engelbrekts församling är en innerstadsförsamling med stor rörlighet och närhet till hela huvudstadens utbud av kyrkor, kultur och service. Församlingen äger och förvaltar två enastående kyrkorum. De berättar något om människors liv och om relationen till Gud. En

Ah
Gv

viktig fråga för oss blir om vår församling ska vara ett komplement till allt det som vår omvärld redan erbjuder eller om vi ska konkurrera på en gemensam arena. Våra kyrkor är givna mötesplatser och viktiga komplement i vår rörliga omvärld. I vårt närområde finns en stor bredd av institutioner och samhällsfunktioner att samverka med. Likaså har vi våra församlingsgrannar i Östermalms kontrakt. Rörligheten innebär att människor flyttar sig över församlingsgränserna och går dit en finner det som berör och fyller de behov en har. I vårt pastorala program behöver vi därför finna svar på vad som är vårt bidrag och vad vi kan ge och erbjuda som inte andra ger och erbjuder, själva eller tillsammans med andra. Församlingsstrukturen kräver eftertanke och tydliga mål för att kommunicera med de som bor och vistas i vår församling. Familjer, barn, ungdomar, studenter, äldre, dagförsamling etcetera behöver delvis olika nivå och innehåll i kommunikationen.

Mitt i flödet av människors liv finns kyrkan. Utmaningen för vår församling är att möta denna mångfald. Vi behöver drivas av nyfikenhet på vad dessa människor och sammanhang kan berätta för oss. I församlingens huvuduppgifter blir det viktigt att skapa mötesplatser där relationer kan byggas, dialog kan uppstå och pågå samt tro på Kristus kan fördjupas.

Gudstjänst

I Engelbrekts församling firas idag gudstjänst i tre kyrkorum; Hjorthagskyrkan, Engelbrektskyrkan och Kapellet i Engelbrektskyrkan. Vi firar även gudstjänst på institutioner, på lägergårdar, på olika veckodagar och olika tider.

Gudstjänsten är kyrkans centrum. I gudstjänsten hämtar vi kraft, där får vi hjälp att växa som människor och som kristna.

Gudstjänsten är ett rum som berättar om något och någon större än oss själva. I gudstjänsten finns det heligas tre delar:

GUD – Fadern som bär och upprättar.

JAG – Sonen som liknar mig. Jag får finnas som den människa jag är, med min svaghet och min styrka. Jag får finnas i lidandet och i hoppets glädje som Sonen delar med mig.

VI – Anden som ger och skapar en gemenskap som bär.

Gudstjänsten är därför ett möte. Vi möter Gud, oss själva och varandra. Vi sänds också ut från gudstjänsten att göra kärlekens gärningar i mission och diakoni och undervisning

Paulus skriver: "När ni samlas har var och en något att bidra med." (1 kor 14:26) Det är därför viktigt att alla människor, i olika åldrar, med olika kulturer, utifrån sina förutsättningar, får påverka och bidra till hur vår gudstjänst firas och gestaltas. Gudstjänsten ger rum för allt det som finns i våra liv. Ibland finns vi där med brustenhet, sorg, tvivel och längtan efter hopp. Ibland finns vi där med tacksamhet, glädje och lovsång. Ibland finns vi där med längtan efter gemenskap. Ibland finns vi där med längtan efter ensamhet. Ibland behövs en rastplats, ett lugn. Ibland behövs energi och inspiration, teologisk och intellektuell stimulans. Vi kan kanske hitta gläntan som ger oss detta, först när vi gått vilse?

Ah
Go

Musiken

Musiken är ett intuitivt komplement till det talade ordet och når människan bortom det förnuftsmässiga och intellektuella. Musiken är därför viktig i gudstjänsten. I gudstjänsten ges både tillfällen att lyssna till musik och att delta i psalmsång. I musiken skapas möjlighet till ett fördjupat möte med det heliga - med Gud, med sig själv och med varandra.

Undervisning

Visionen för församlingens undervisning är att bereda människor möjlighet att växa andligt och intellektuellt. Undervisning sker likväl i det man gör som i det man säger. Kristet liv kallas lärjungaskap och att vara en kristen är bland annat att ständigt utvecklas, att växa som människa.

När församlingen erbjuder en förnyelse av tankar och värderingar i en kristen kontext, kan detta också ses som en form av evangelisation. Församlingens evangelisation innebär ett erbjudande av olika möjligheter till personlig utveckling utifrån den kristna trostraditionen.

Evangelisation/undervisning sker genom förkunnelsen i våra gudstjänster och den kommer även till uttryck i församlingens utbud av verksamheter och personliga möten. Församlingens uppgift är att vara lyhörd när det gäller att utforma gudstjänster och verksamheter som svarar gentemot människors andliga behov.

Församlingens undervisning är en tvåvägskommunikation med djup respekt för varje enskild människas egna erfarenheter, behov och livssituation. Musiken är ett av flera viktiga redskap i församlingens undervisning och kan öppna människan för gudomliga möten. I församlingens musikverksamhet skapas forum för lärande i musik, liturgi och teologi.

Diakoni

Diakoni handlar om att bry sig om och visa omsorg om medmänniskan. Diakoni är kyrkans sociala arbete som synliggör det kristna budskapet, dvs. kristen tro i praktik. Ett diakonalt förhållningssätt är att likt Jesus visa respekt för varje medmänniska, vilket i praktiken innebär att vi bland annat bistår dem som är utsatta och lever i utanförskap.

Församlingens hela verksamhet ska genomsyras av ett diakonalt förhållningssätt. Vi ska skapa sammanhang där hopp, tröst, kraft och glädje kan gro och växa. I mötet med såväl enskilda som grupper ska vi sträva efter att ge erfarenheter av att Guds nåd och kärlek alltid är större än vi kan förstå.

Den diakonala praktiken innefattar såväl självvårdande som praktiskt stöd.

Den diakonala verksamheten är att både bygga broar mellan människor och att erbjuda stunder för stillhet, eftertanke, tystnad och samtal.

Musiken öppnar människans sinnen och är i sig ett diakonalt verktyg. Musik ger kraft, glädje, tröst och hopp. Musik skapar gemenskap och ger sammanhang för människan att bli del av, exempelvis genom körsång. Musiken är därför viktig i det diakonala förhållningssättet.

Församlingens diakonala arbete ska därför implementeras i det geografiska området och vara en del av samhället.

Al
60

Mission

Inom missionsuppdraget i Engelbrekts församling vill vi, drivna av vår kristna tro, möta människor och tillsammans vandra en bit genom livet. I mötet finns viljan att få berätta om vår tro på Jesus Kristus och visa på det hopp och den kraft vår tro ger oss i vårt arbete och våra liv.

Församlingen ska utmana de bilder av kyrkan som inte längre är aktuella och befrämja de som ger plats för människors liv och erfarenheter. Detta sker genom att på olika sätt vara aktiv och synas i samhället, i våra möten med enskilda och grupper, med unga och äldre, som en röst i sociala medier, men också över religiösa och kulturella gränser. Mot bakgrund av att 69% av församlingsborna är i yrkesverksam ålder behöver vi skapa mötesplatser som är anpassade till denna grupps liv och vardag.

I Engelbrekts församling finns en stor dagförsamling bestående av människor som studerar, arbetar och vistas här. För dessa vill vi skapa mötesplatser. På ekumenisk grund möter Universitetskyrkan studenter och anställda på bl a Universitetet, KTH och Sophiahemmet högskola. Universitetskyrkan erbjuder inre och yttre rum för andliga och existentiella frågor, vilket även inbegriper att vidga vyer och bidra till förståelse för människors olikheter och särart. Vårt samhälle har till stor del förlorat sitt existentiella språk. Som en del av vår dopteologi ser vi som vår uppgift att redan från tidig ålder erbjuda ett livstolkande språk på kristen grund.

Församlingens alla öppna verksamheter, dit människor kan komma oanmälda, är viktiga mötesplatser som ryms inom vårt missionsuppdrag. Dagträffar, öppen verksamhet för barn och familj, öppna kyrkorum, gudstjänster och konserter är naturligtvis platser för mission. Musiken har en särställning då den kan finna ordlösa vägar för andlighet och tro rakt in i en människas inre.

Vi önskar att varje enskilt möte ska vara ett möte med kyrkan, som den tar gestalt i Engelbrekts församling. Målet är att det ska finnas utrymme för oss alla att existera sida vid sida och ansikte mot ansikte

Avslutning

Dessa grundläggande uppgifter går in i varandra, samverkar och integreras i allt vi verkar för nämligen att göra Kristus synlig inom vårt geografiska område på Östermalm, Engelbrekts församling.

Ah
GO

